

SALAM SARVAN

ŞEİRLƏR

MƏN GƏLƏR OLMADIM, YOLU QARŞILA

Alın yazısında imza yeri boş –
edam fərmanıdı, qollamaq olmur.
Nifrət elədiyın ayağını da
bir addımdan uzaq tullamaq olmur.

Dayan bir dəqiqə bir «yox» de mənə,
hər gecə yuxuma girib yatan qız.
Adamı arxadan gəlib ötərlər,
ay məni qarşıdan gəlib ötən qız.

İndi bu qış ömrü sürüşmək gərək...
Bizi qar ötürər, dolu qarşılar.
Bu da ki sonuncu teleqramım:
mən gələr olmadım, yolu qarşıla.

HÖRÜYÜN ƏLİMDƏ TƏSBEH ƏVƏZİ

Hörüyün əlimdə təsbeh əvəzi...
üstündə duamı oxudum, ayıl.
Sənin məhəbbətin mənim gözümdə
tərsinə yozulmuş yuxudu, ayıl.

İndi sən mənimçin heç nə deyilsən,
indi nə dərdimsən, nə nəşəm, qadın!
Mən səni sevmirəm, sənin qoynuna
səndən gizlənməyə girmişəm, qadın...

Hələ gizli-gizli ovuram səni,
gah daş daşıyırım, gah qum atıram .
Mən səni atmıram, səndən qaçmağa
ömrüm uzunluqda lağım atıram.

31 YAŞIN ŞERİ

Təkəm lap otuzbir rəqəmi kimi.
Yel əsir əsəbdən titrəyir qapım.
Bir stol açmışam, süfrəmin üstə
bircə qab çatışmır – mürəkkəb qabı...

Vaxt axır, otuzbir yaş damcıları
aram-aram düşür hələ üstümə.
Elə üşüyürəm, O da yoxdu ki,
gəlib ƏLLƏRİNİ sərə üstümə.

Bu köhnə kirayə evin yiyəsi
yenə «qulağını» burur saatın:
– Fikirdən neçədə aylacaqsan,
ay oğul, neçəyə qurum saati?

BAĞIŞLA, OTAĞIM TÖR-TOKÜNTÜDÜ

Yuvam dimdiyimdə gəzirəm hələ...
Sənsiz yer də yoxdu, dərbəder mənə
Gəl e, gəl qırılıb qırağa düşmüş
o qol budağımdan meyvə də mənə.

Bilmirəm keçirim hansı halını –
Oynayım toyuna, batım yasına?..
Hər gün neçə məktub yazıb cırıram,
cırıb tullayıram... poçt qutusunda.

Gözləməkdən gözüm çuxura düşüb,
gör heç soruşursan, nə çöküntüdü?
Sənli xatirələr dağılıb evə –
bağışla, otağım tör-töküntüdü.

SƏN DƏ GƏL GET CƏZANI AL

Üç-üçün neçə eyləyər?...
Nəsə səndə düz eləmir.
Durub deyirsən, ay Allah,
bə niyə doqquz eləmir?

Sən də gəl get cəzanı al –
sən də qoşul hamımıza:
Tanrı ölüm hökmü kəsib
doğulmaq günahımıza.

Ha çalsan qəmgin havalar
qəmi oynatmaz, ay uşaq.
Adam göz yaşı içində
gəmi oynatmaz, ay uşaq.

DEYİRƏM QÜRBƏTDƏNƏM

Noolsun bu vətəndənəm,
noolsun bu kənddənəm.
Soruşurlar haralısan,
deyirəm Qürbətdənəm.

Bu ruh bu cannan əlbirdi,
bu sümük bu dəriynən...
Gedən ömrə ƏL eləyir
saat öz KƏFKİRİYNƏN.

Bir ağır qəzaya düşdük
bir gündə, bir saatda –
Kimi maşın altda qaldı,
kimi Allahın altda.

BU GÜN VAXTIM YOXDU, BU GÜN ÖLÜRƏM

Yaranın üstü tək açıldı gözün -
indi bu yaradan axan qandı su.
Dərdin doqquzuncu mərtəbəsində
bizim gözümüzdə saatlandı su.

Səni necə atım, necə, bilmirəm -
bir zərsən düşmərsən heç üzü üstə.
Şəklini asdığım mıx qalib ancaq
sinə divarımın iç üzü üstə.

İki tərəfin var – gözlərin, dilin:
bu işıq gələndi, o da it hürən...
Gələ bilməyəcəm sənən görüşə,
bu gün vaxtım yoxdu, bu gün ölürəm.

GÖRÜNÜŞ

Miz üstə şair başı
başda şer havası...
Siqaret kötüyüylə
dolmuş sərçə yuvası.

Saatın əqrəbləri
biri-birinin üstə:
qılınan bağlanıblar
üçü də «bir»in üstə.

O körpənin alnında
iki kəlməlik yazı:
bax, elə beləcə də
yazılıb ki «nə yazım?»

AY NARAHAAT, DARIXMA

Sən mənim yolayrıcımdın,
səndən yüz yana döndüm.
Gah sağa döndüm, gah sola
və bir gün sona döndüm.

Ağla göz yaşlarınla yu –
sifətini ağ saxla...
Məni dilinin ucunda
dışından uzaq saxla.

Ay mənsiz dözə bilməyən,
ay narahat, darıxma.
Səhər-axşam başına döy –
başını qat, darıxma.

DÜNƏN TOYUMDA İDİM

Neynək, iş-işdən keçib,
olan-olub, deyirlər...
Sən məni öldürəndə
görən olub, deyirlər.

Gir tabutum altına –
çətirlən çıx gəzməyə...
Qanımlı səp üstünə –
ətirlən çıx gəzməyə.

Təki kefin kök olsun,
mənim zalım sevdiyim...
Dünən TOYUMDA idim –
yerin məlum, sevdiyim.

SƏNİ VURMAĞA DA QALXMAZ ƏLLƏRİM

Buludlar toz durmu belə qopular
yağışın yol keçib axdığı yerdən?...
İlahi, indicə bir gül çıxacaq
dag öz ürəyini sıxdığı yerdən.

Səni vurmağa da qalxmaz əllərim
atılsa üzünə ləçək tellərin...
səndən vəfalıymış sənin yolların –
hələ də keçirlər baxdığım yerdən.

Əh... birin bilirsən sən də, birin yox –
daha yıxılıram, heç xəbərin yox...
Gördüm ki tutmağa özgə yerim yox,
tutdum yıxılmağa qorxduğum yerdən.

GÜNDÜZDÜ, QARANLIQ İÇİNDƏN KEÇİR

Hər gün ad günüdür dünyada bəlkə –
hər gün bu dünyada il tamam olur.
Gündüzdü qaranlıq içindən keçir,
yalandı deyirlər ki, axşam olur.

Gecə ki yuxuda axşam görürsən,
səhər gündüz olur – yuxun çin çıxır...
Yatırsan ayılıb xoş gün görəsən,
ayılıb görürsən yenə gün çıxıb.

Baxdım, nə qapısı, nə bacası var,
baxdım çöl-bayırı görməyən evə:
Bəs axşam haradan girir qaranlıq
gündüz gün işığı girməyən evə?

QORXUT UŞAĞINI SALAM ƏMİYNƏN

Sancıldı köksünə oxun itisi –
hayıf pozdu köynəyinin ütüsün...
Arzum yox, pulum yox, nəzir qutusu
mən nə niyyət tutum, nə salım sənə?...

Həkiməm xalatım kəfən, qəm iynəm,
qorxut uşağını Salam əmiynən...
Qollarım bağlanıb qopuz simiynən,
həə, ərə gedən qız, nə çalım sənə?

Boğulub üzürəm, batıb gedirəm...
Başımı əsa tək tutub gedirəm...
Səni həmişəlik atıb gedirəm,
işdi dönər olsam, nə alım sənə?

GƏL GEDƏK OTURUB SAATA BAXAQ

Neynirdim bu boyda ömrü ilahi,
bu boyda yırtıq yox bu yamaq üçün...
Bir göz qırpımınca ömür verəydin –
o da ki gözümü qapamaq üçün.

Mən ki GÜNÜN gecə gözətçisiydim,
niyə basdı yuxu, nooldu yatdım?..
Bir uzaq yol gəldi bu baxt mənəcən,
o da gələn kimi yoruldu yatdı.

Söndür ekranları, ta bundan belə
nə filmə, nə də ki həyata baxaq.
Deyirlər saatda yaxşı vaxt gedir –
gəl gedək oturub saata baxaq.

BİR QIZ ÜSTÜMDƏ SAÇ YOLUR

Bizə dərd gələndə bu it
hürmür, ilahi, hürmür.

Keçib korlamaq istəmir,
qıymır ömür yoluna –
bir adam sən verən ömrü
sürmür, ilahi, sürmür.

Mən də qəbir qapısını
döyürəm nəfəs ilən.
Bir qız üstümdə saç yolur
hormür, ilahi, hormür.

YOLLAR KÖRPƏ BÜKMƏYƏDİ

Körpələr yollar açmağa,
yollar körpə bükməyədi...
Bu dünyanın daxılları
içində gül əkməyədi.

Bir azdan bel də əyilər
ki əllər çəliyə çatsın.
Tanrı bizi böyüdür ki,
başımız tələyə çatsın.

Belə... nə sevinc gülməyə
və nə dərd ağlamağa...
Bu dünyanın çiçəkləri
süpürgə bağlamağa.

SAC ÜSTDƏ QOVRULAN QAR DƏNƏSİYƏM

Ad günüm... bir il də ötdü noolsun?!..
Bir azca təzəyəm, bir azca qədim.
Ax, yığdım telefon nömrəsi kimi
otuzbir yaşı da, «ora düşmədim».

Sac üstə qovrulan qar dənəsiyəm,
Bilmirəm yaydımı, ya qışımı indi.
Allah, mən içimi yedim qutardım,
bu dəri süfrəni yığışdır indi.

Atsana bu ağır çəkiylə məni,
yarı ruh - yarı can bölüb atsana.
Bu yer kürəsini çəkməmin altdan
bir lopa palçıq tək silib atsana.

BİR QURTUM SU VERİN

Yazmaq - qələm kimi yonulmaqda da,
yonulub kağızdan yuxa çıxıram...
Qara günlər çıxır kir kimi məndən,
yuyunub beş arşın ağa çıxıram.

Nə yangı söndürmək, nə içmək üçün –
bir qurtum su verin tüpürmək üçün...
Sənin ad gününə gül dərmək üçün
sinəmə çəkdiyim dağa çıxıram...

Öz üstümə qoşun göndərən şaham...
Yellər də qoşuldu mən çəkən aha...
Səni axtarmağa gedirəm daha –
ta mən də bu gündən yoxa çıxıram.

BİR DƏQİQƏLİK SÜKUTNAN

Biz də ölərik, doğmam,
basdırarlar bizləri də.
Bir dəqiqəlik sükutnan
susdurarlar bizləri də.

Biz özümüz sonsuz uzaq,
qəbrimiz yanaşı olar.
Dünyada tək bizdən hündür
ikicə baş daşı olar.

Qəbrimiz üstə ot bitər,
yarpaq keçər aramızdan.
Aramızdan su da keçmir,
torpaq keçər aramızdan.

ATANDA BİR BAXAYDIN DA...

Bir gün məni axtararsan,
məndən gen düşən sevdiyim.
Nağıldan sonra alma tək
gözümdən düşən sevdiyim.

Axtararsan, axtararsan
tapa bilməzsən sən məni.
Atanda bir baxaydın da
hayana atmısan məni.

İşdən də xəbər alarsan,
«yerində yoxdu» deyəllər...
Özünü divardan asıb
harasa çıxdı – deyəllər.

GƏZİRİK BİR ATIN ÜSTDƏ PİYADƏ

Bu əyri dünyanın xəritəsini
yapışdır bəzək tək düz divarına...
Qələmi mıx kimi çalıb durmuşam,
asmağa şey yoxdu söz divarına.

Saqi, bu quyudu, yoxsa ki badə?..
Gəzirik bir atın üstə piyadə...
Buğda dırmaşdırır min ildi Adəm
Həvvanın uçulmuş qız divarına.

Bir böyük ölüm ver, qoy bəsim olsun...
Çörək - daşdan çıxan nəfəsim olsun...
Hər evin xatirə lövhəsi olsun -
hər kəs mismarlansın öz divarına.

MƏN AĞI DEMƏYİN BOŞBOĞAZIYAM

İlahi, ağızımın dadımı qaçıb –
yağışın duzludu, qarın şit düşür?!..
Bir açar da düşməz aç aqarını,
amma bağlamağa hər kilid düşür.

Elə nazılmışəm, quş boğazıyam...
Büstün qəhər tutmuş daş boğazıyam..
Mən ağı deməyin boşboğazıyam,
çənəmin altına yüz meyid düşüb.

Dil öyrən vəsiyyət deməyə, qağa...
Götür qulluğuna məni «ağ» ağam...
Gedirəm çürüyüb sümük olmağa,
gör ha, dalımca da bir ac it düşüb.

ÖLƏSƏN BİR DÜŞMƏN SEVİNDİRƏSƏN

Ölüb yığılasan yığılanda da...
Salxım buzlar kimi sınıb gedəsən...
Deyirlər torpağın altı soyuqdu,
nola, qəbrinə də yanıb gedəsən.

Gözlərin tavana dəyib - qayıda,
ürəyin atlanıb çöllərə düşə...
Salıb itirəsən xatirələri,
ancaq etibarlı əllərə düşə.

Öləsən bir düşmən sevindirəsən,
ardınca barı bir «sağ ol»un ola ...
Gözünü qapaya bir qız əlləri –
bu, sənin ilk qadın sığalın ola!

QOLLARIM GÖYLƏRDƏ KOR AĞACIDI

Ya ovçu əlindən, ya quş başından -
kim deyər hansından tələ dartılır?..
Onunçun düşmür ki yerinə heç nə,
hər şey bu dünyada belə dartılır.

Ax, bu qara baxtın o ağ saçları
göründü altında qızıl tacların...
Yel əyə bilməzdi bu ağacları,
yarpaqlar özləri yelə dartılır.

Öldüm sevdasından bar ağacının...
Qollarım göylərdə kor ağacıdı...
Kəndiri rezinmiş dar ağacımın -
bəxtəvər başıma, hələ dartılır!..

NECƏ ÖLÜRSÜZ, DOSTLAR?

Xoş gördük, qulluğunda
çayçı duran dostlarım...
Təkcə dizinin aşığı
alçı duran dostlarım.

Uduşda qəbir qoyulan
bu oyun bitmir hələ:
yaş üstünə yaş yığırıq,
xalımız çatmır hələ.

Gör haçandı görüşmürük,
necəsiz, əziz dostlar?
İndi necə yaşayırsız,
necə ölürsüz, dostlar?

SON İTKİM

(Mərhum Ceyhun Nağı üçün)

Dərd verdinsə, çəkiləcək – buna şübhən olmasın –
noolsun bir az ağırdı və noolsun ağırdı.
Yalandır ki, guya zaman hər yaranı sağaldır –
zaman məlhəm deyil, qardaş, olsa-olsa sarğıdı.

Sən sığına biləcəyin heç yerə sığmırdın ki:
Genişlərin bir yolu var – öz içinə qapılmaq!
Uçmuş bir binanın altda sağ qalmış adamlartək
bilmirdin nə istəyirsən – tapmaq, yoxsa tapılmaq.

İndi məndən soruşurlar: “buna nə olub öldü?” –
deyimmi boş şeydi ürək?..
Məsələn, bir tikə çörək dalınca qaça-qaça
Ceyhun yorulub öldü.

Ancaq ölüm belə olmur, sən günəşə gülürdün
bir ömür uzunluğuyla uzanıb yoxuşlara.
Səni torpağa tapşıran dostların da şahiddi:
gözün zülmətə sarıydı, üzünsə baxışlara.

İçim bom-boş qalıb indi, qəhər də yoxa çıxıb,
neçə illik ağrılar da sanki çıxıb canımdan.
Niyə mənə belə gəldi ki sən son itkim idin –
səndən sonra daha heç kim getməyəcək yanımdan.

Dərd verdinsə, çəkiləcək – buna şübhən olmasın.
Noolsun bir az ağırdı və noolsun ağırdı.
Yalandır ki, guya zaman hər yaranı sağaldır –
zaman məlhəm deyil, qardaş, zaman ancaq sarğıdı.

YAŞ YORĞUN GÖZLƏRİN TƏRİDİ...

Yuxu dərmanıymış içimdə qəhər -
udub bu günü də yatdım bir təhər...
Gün döydü, qapı tək açıldı səhər,
gördüm gecə çıxır işıq içindən.

Üzü dönük baxtın üzü bəridi...
Yaş – yorğun gözlərin axan təridi...
Dünya – altı sümük üstü dəridi,
biz də bu bədənin boşuq içində.

Qələm – barmaqların altında tətik...
Ömrün daxılında hər gün bir qəpik...
Torpaq yeyir bizi bişdik - bişmədik,
gedirik bir taxta qaşığı içində.

VƏZİYYƏT

Eynən qatarların vəziyyətindəyəm.
Onlarçün qandal relslərdən
çölə, azadlığa çıxmağın
bircə yolu var – QƏZA!

YAŞAYIŞ

Tufanda qaçıb evə girirəm,
zəlzələdə qaçıb çıxıram çölə.
Başqa heç bir səbəb yoxdu
gəl-get üçün.

KİŞİ

Zülmənən tapdığı çörəyi
hər axşam bölər evində
bir tikə hərəyə –
özünə, arvada, uşaqlara
və siçançün qurulmuş tələyə.

XƏTLƏR

Falçının qarşısında açılmış
bu qoca əllərin içi
hələ də eyni şeyi göstərirdi:
«17 yaşında məhəbbətini tapacaqsan...»

SƏRNIŞİN XANIM...

Bir boş oturacaq olmayan qatarda
ayaq üstə qalmış Sərnişin xanım...
Dünyada nə qədər yerim vardısıa
durdum hamısından, əyləşin, Xanım.

BİR SƏHƏR

Ya tez, ya gec olacaq bu,
ya sabah, ya birigün:
Bütün həmvətənlərimizin bir səhər
salamlamaq əvəzinə
bir-birindən üzr istəyəcəkləri gün...

XƏRİTƏ

Orta məktəb şagirdi
baxıb düşünürdü
insan skletinin şəklinə:
– dünyanın kontur xəritəsi budurmu?

OVQAT

Dəhşət oymuş ki
könlündən ağlamaq keçə,
ancaq bilməyəsən ki
nə ad eləyib ağlayasan...
bütün doğmalar sağ-salamat,
bir əziz ölən də olmaya ki,
yad eləyib ağlayasan.

SEVGİ – 1

Zibil qutularında hər gün
çörək tullantılarını yığan bomj
bu dəfə tullanmış solğun gülləri yığırdı
qadınına bağışlamaqçün.

SEVGİ – 2

Darırıram...
Başımda Sənin fikrin –
gərdiş eləməkdən bir cığır açmışam
parket döşəmə üstündə...
Hərdən o «cığırda» balaca oğlum
velosiped də sürür.

SEVGİ – 3

Mən sənin qarşına
pəncərə şüşəsi kimi çıxdım ki,
mənə baxanda dünyanı görəsən...
Sənsə mənə güzgüyə baxan kimi
baxıb keçdin.

SEVGİ – 4

Bizimki çoxdan qurtarıb –
Çoxdandı mən Səndən çıxıb gedirəm...
Sən də Məndən çıx get,
get çat mənə.

SEVGİ – 5

Səni elə sevdim ki, xəbəriN olmadı –
məsələn, səni «qardaş» kimi
başını qatıb sevdim...
Səni elə sevdim ki xəbəriM olmadı –
səni, ürəyimdə başqa birisini
tutub sevdim.

VƏTƏN

Mən bu Ana Torpağı
öz üst-başımda yalnız
toz-torpaq kimi gördüm.

HƏYAT

Nəyi gözləyirsən, övlad?..
Anan ki belə gözəl ağı deyə bilir,
niyə ölmürsən?

AD GÜNÜ

Ad günü...
Şir bürcü, At ili, İt günü.

QISMƏT

Biz – günəşin ucalıqlarda
unudub atdığı qar tullantıları

CƏBRAYIL ÜÇÜN

Daha nələr?..
Kötük postamentlər
üzərində həmişəyaşıl abidələr.

Daha haralar?..
Asfalt yolların üstündə
yolundan çıxmış çalalar.

Daha kimlər?..
Pəncərəsi kamera divarından
təqvim kimi asılmış məhkumlar.

ZARAFAT

Ömrünün bir gününü sevib,
qoşulub ona çıxıb gedəsən bu dünyadan.
Ta şorgöz kimi gəzməyə sən
bu günlərin gündə biriynən.
İNTİHAR QƏRARINA GƏLMİŞ QADIN

İntihar qərarına gəlib
döşlərini qucaqlamış bu qadın
qolları qoynunda
düyün düşmüş kimi görünər.

Son dəfə qışqırar:
– şilləni sığaldan gözəl çəkə bilirsizsə,
qadınçün fərqi yoxdu.

İntihar qərarına gəlib
eyvanda dayanmış bu qadın
özünü atmaq istəyər
göydə sürətlə axıb keçən
bir ulduzun altına.

AZADLIĞIN YİYƏLİK HALI

Əvvəl «azadlıq» qışqırıb
səsini qaldırdın.
Sonra imperiyaya
yumruğunu qaldırdın.

Sonra bayraq qaldırdın.

Sonra saray divarlarına
daş qaldırdın, taxta qaldırdın.
Sonra kimlərisə seçib TAXTa qaldırdın.

Sonra baxıb gördün ki,
bütün qaldırdıqlarından aşağıda qalan
yenə sənsən.

NOTASIYA

Mümkünsə, bu silsilədəki şeirləri oxu-yar-kən qabağınızda şahmat taxtası da olsun. Oradakı gedişləri taxta üzərində təkrar elə-səniz, maraqlı bir kombina-siya-nın şahidi ola bilərsiniz. Şəxsən mən həmin kombina-siyanı bu silsilədəki şeirlərin kombina-sı-ya-sıyla tutuş-durdum və gördüm ki...

e2 - e4

Bir də baxıb gördün ki,
sənin bu boyda dünyada
40 yaşdan savayı heç nəyin yoxmuş.

e7 - e5

Bu qırx yaş da səninçin
yalnız rəqəm kimi maraqlı.

Rəqəmlər sənə çox doğma, sox yaxın –
körpəlikdə danışmağı
saymaqla öyrənməsən axı.

At g1 - f3

Evdə divardan asdığın təqvimin də
səninçin zaman əhəmiyyəti yox.
O, səninçin təqvim deyil ki,
sadəcə sevdiyin rəqəmlərin şəkli.

d7 - d6

Elə hey düşürsən...
Deşilib boşalır iddiaların,
göydən düşürsən.

Elə hey düşürsən...
Gözdən, ruhdan, həvəsdən,
heydən düşürsən.

İndi düşmək səninçin
yeganə mümkün hərəkət forması.

Fil f1 - c4

Kənddə doğulub böyüdüyün eviniz
uçulub-sökülmüş indi.

O evdən hamı və hər şey dağılıb getmiş.
Ancaq uşaq vaxtı dişləyib atdığın qəndin başına yığışan qarışqalar hələ də ordadı.

Fil c8 - g4

Baxıb düşünürsən:
döşəmə boyu fikirli-fikirli
gərmiş eləyən bu kişinin
və tavan boyu ora-bura qaçan bu milçəyin
nə dərdi var görəsən?

Bax elə bu anda Allahın bu iki canlısının
nə fərqi var görəsən?..

At b1 - c3

Heç bircə saat da məhbəs görməyən
adamda bu nə azar ki,
hər şeyə barmaqlıqlar arasından
baxmağa həvəskarsan:
hətta torpaq da səninçin
ayaq barmaqlarının arasından
göründüyü qədərdir.

At g8 - f6

Evində iki pəncərə var. Onlardan biri...
Məhz onu siqaret tüstüsünün
çıxmasıçun açırsan.

Açmasan belə, siqaret tüstüsü
həmişə çıxdığı yerə öyrəşmiş kimi
çəkilib yığışır məhz həmin pəncərənin qabağına.

Qalaqurma

Və bina damındakı o «tanış» antenna.
Ötürdüyü dalğaları görmək arzusuyla
aşağıdakı «balkona» həsrətlə əyilmiş.

At f6 : e4

İndi neynirsən bu şəhərdə, neynirsən?!..
Gündüzlər təlim maşınında gəzib
yol hərəkəti qaydalarını öyrənirsən,
axşamlar isə balaca otağında
gərdiş eləyirsən «əlil arabasında».

At f3 : e5

Bir də bu milçəkqıran...
Adamlar o qədər aciz ki,
bir milçəyi öldürməkçin də silaha əl atırlar.

Fil g4 : d1

Düzdü, deyirsən də:
İş uçmaqda deyil ki,
qəfəsdəki quş göy üzünə baxa bilirsə
deməli azaddı.
Sözdü deyirsən də...

Fil c4 : f7 (şah!)

Vaxt gələcək...
bir zamanlar kiməsə barmaq silkələdiyini,
gedən bir qadının arxasınca yellədiyini əllərin qocalıb əsməyə başlayacaq.
Bir zamanlar işarələrlə dil-dil ötən əllərin
indi topuq çalacaq.
Əldən pəltəklilik daha dəhşətli.

Şah e8 - e7

Və vaxt gələcək...
yol qırağında tapılmış
naməlum kişi meyidi olacaqsan,
«tanımağa» bir kimsə gəlməyəcək.

At c3 – d5 (mat)

“A” böyük “a” balaca silsiləsindən

A

Əslində sıxır məni
dünyadakı mənə dəxli olmayan
torpaq artıqlığı, yer genişliyi -
bu yekəlikdə də heç dünya olar?!..

hansı daha çox faşistdi, qardaş-
çörəyi basabasdan çıxan sürücü,
yoxsa insan çoxluğundan
qəzəblənən sərnişin?

Bu boyda da ölkə olar?!-
ərazisi neft quyularının dərinliyindən
məscid minarələrinin ucalığına...

Əslində sıxır məni
ovuc içindən dərin,
«I» hərifindən enli,
dəniz ləpəsindən hündür,
körpüdən uzun bütün ölçülər.

a

Çoxdandı burda qar yağmır –
kasıb evlərin təzəcə palto almış xanımları
evdəki soyuqdan deyindir, çöldəki istidən.

Çoxdandı burda qar yağmır –
qar örtüyü olmayan torpağı
vətən deyib uşaqlara sevdirmək çətindi.

A

Anayçun, arvad-uşaqçun,
lap elə vətənçin yaşayan insan
ömrün son illərini cənnətçin yaşar–
anasız, arvad-uşqsız, vətənsiz bir yerçün.

Həə, deməli məlumdu məsələ...

Məsələn, işıq sönmüş otaqda
bir kibriti tapanacan
nə qədər lazımsız əşyaya toxunursan –
stola, divara, televizora...

Həə, deməli yaşamaq da belədi –
bir «kibrit» axtarışında
arvada, uşağa, vətənə, dosta və sairəyə
toxunmaqdi yaşamaq.

a

Məsələn, bir stəkan suyun
ömrü yoxdur əslində.
Donmaq və ərimək
hərəkətidə yaşayır su.

Məsələn, qazılan quyulardan
çıxarılmış torpaq zibildir artıq.

Təxminən sən də yaşamırsan.
Yalnız saçlarının və dişlərinin
yavaş-yavaş tökülməsidi həyat əlamətləri.

A

Sənin yazdığın söz nədi ki, guya?!
səmit kişilərin, səit qadınların
bir qəpikliyi.

Sənin bərkliyin nədi ki, guya?!
şaxtadan quruyub qac olmuş
yaş paltar bərkliyidi.

Sənin tənhalığın nədi ki, guya?!
kirayə qaldığın evdəki
özgə əşyalar əhatəsində
insan təkliyidi.

a

Qorxmağa dəyməz...
Hündürlükdən atılmaqla
intihar edənlərin yarışında
yerə ən tez çatan da qalibdi.

Yıxılıb yol getməkdə
hündürlükdən yıxılmaq...

Darıxmağa dəyməz...
dünyada çox maraqlı şeylər var hələ:
məsələn, balaca qız uşaqlarının
kuklalara analıq etmələri kimi.

Məsələn, maniken qadının
içindəki ağrıları nümayiş etdirən
yerişi kimi.

A

Bütün həriflərin əlifba sırasıyla
düzülüşü də bir sözdü...
Və yeganə sözdü ki, mənası
nəfəs dərməklə tələffüzdü.

Hündürlük yıxılmış evlər səviyyəsindən,
səs sürəti iniltidən hesablanırsa,
deməli, bütün ölçülər dəqiqdi, düzdü.

Mənaların hamısı uydurmadı –
isti qadın nəfəsindən son nəfəsəcən
hamısı adicə tənəffüsdü.

a

Diksinərsən qanından
analiz verdiyin yerdəcə.

Diksinərsən bir damcı
qanın yayıldığı şüşə parçası
tibb bacısının əlindən
yerə düşüb sınında.

Diksinərsən
sınmış şüşə qırıntıları
və sındırılmış kişi qırıntıları
tapılarda qanında.

Sonra tapançandan
atəş açarsan iki dəfə:
birini havaya – xəbərdarlıq atəşi,
birini gicgahına.

A

Bu kimsəzliyi, mənasızlığı və boşluğu
ən yaxşı dolduran sənsən.

Çürük dostlarla içməkdənsə,
boş-boşuna küçələri ölçməkdənsə
bütün günü dayanırsan
metronun qababağında –
guya kimisə gözləyirsən deyə
aldadırsan özünü və hamını.

Aldadırsan özünü ki,
xoşbəxt bir ömür sürmüşsən –
guya keçən günlərdə hər şey
qəzətlərdən kəsib yığdığı
ulduz fallarındakı kimi olub.

Hər şeyi, hamını unutmaqla
ölü kimi bir şeyсэн.
Təkcə soyuducunun fasiləli səsidə
həyatı arabir yadına salan.

a

Bir də görəcəksən ki
gözlərinə qaranlıq çökür
ışığı sürətiyən...

Hələ ki, yaşayırsan.
Çoxdan itirdiyin adamları
axtarırsan metrodakı çıxışlarda.

Adamlar öz fallarına baxır
ağacın qabığındakı qırıqlarda.
Hələ ki, yaşayırlar.
Bir fotoqraf qarşısında
ömür boyu haldan-hala
şəkildən-şəkilə düşür adamlar.

Aparatın ani çıqqıltı səsi və ani işığı -
səs sürətiynən və işıq sürətiynən
dəyişir adamlar.

A

Guya tənhalığa çəkilmisən –
gizlətmisən dünyanı
dörd divarın o üzündə...

Ətrafa baxmırsan –
dülğərin satmaqçun qayırdığı pəncərədən
heç yerə baxmadığı kimi.

İndi sən
poliqonda atılan güllələrdən
taxta hədəflər dalında
gizlənmiş vəziyyətdəsən.

***

Günəşin zirvələrdə unudub atdığı
qar kimi tənha qalsam da...

Bir az iş-güc qatır başı,
bir az da yazı-pozu:
sənsiz yaşaya bilirəm,
narahat olma, QIZIM.

Amma yaşaya bilmirəm, bilmirəm.

Bir az səndən zəhləm gedir,
bir az da özümdən.
Narahat olma, QIZIM –
sənsiz yaşamaq mümkünmüş deyə
yavaş-yavaş düşürsən gözümdən.

İçirəm-kövrəlirəm, kövrəlirəm-içirəm...
Narahat olma, QIZIM –
öldürdüyün gündən bəri yavaş-yavaş dirilirəm:
o dünyadan bu dünyaya hər gün bir az köçürəm.

Amma yaşaya bilmirəm, bilmirəm...

Hərdən züm-zümə edirəm,
hərdən də ulayıram...
Narahat olma, QIZIM –
yavaş-yavaş sağalırım iflicdən,
məsələn, artıq səni xatırlayanda
başımı bulayıram.

Amma yaşaya bilmirəm, bilmirəm...

İstəsəm taparam səni –
atıb gedən qadınların hamısı
eyni yerə yığışırlar əslində...

Amma axı nəyə lazım, mən ki sənsiz ölmürəm.
Amma yaşaya bilmirəm, bilmirəm...

Narahat olma, QIZIM –
mən şəhərdə gəzəndə
insanlar bir adamlıq kənardan keçirlər,
sanki yanımda yeriylirsən deyə...